

इस्लामको तीन मूल आधार

[नेपाली - Nepali - نیپالی]

लेखक

शैख मुहम्मद बिन अब्दुल वहाब

۱۷۷۳

अनुवादक

अतीकुर्रहमान मु.इदरीस खान मक्की

संशोधक

मुहम्मद इदरीस सलफी

الأصول الثلاثة

الشيخ محمد بن عبد الوهاب

ترجمة

عتيق الرحمن محمد إدريس خان مكي

مراجعة

محمد إدريس سلفي

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿﴾

सर्वाधिकार लेखकमा सुरक्षित छ ।

To connect **Translator**: 0501372254

للتواصل مع المترجم: 0501372254

अनुवादकसित सम्पर्क गर्ने नं. ०५०१३७२२५४

प्रथम प्रकाशन साल सन् २००९ ई. सं.

निःशुल्क वितरणको लागि मात्र

﴿﴾

पुस्तक पाइने ठेगाना :-

□ इस्लामिक गाइडेन्स सेन्टर कपिलवस्तु
नगरपालिका

व.नं. ९ महुवा तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)

सम्पर्क नं. ००९७७९८१९४३७७५८

सउदी नं. 00966-0501372254

□ इस्लामिक गाइडेन्स सेन्टर रबवा अल् रियाज
सउदी अरबीया

प्रस्तावना

बिस्मिल्लाहिर्रहमानिर्रहीम

समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू अल्लाहकै लागि छन् जसले यस संसारलाई उत्पन्न गर्‍यो, र यसमा बसोबास गर्नुको लागि नानाथरीका प्राणीहरूलाई अविष्कृत गर्‍यो, र जसले समस्तको जीविकाको पूर्णतया व्यवस्था गर्‍यो र जसले हामीहरूको लागि हलाल र हराम स्पष्ट गरेर पुष्टि गरिदियो । यसर्थ म गवाही दिन्छु कि त्यस अल्लाह बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन, त्यो एकलै छ, त्यसको कोही सहभागी छैन । र म गवाही दिन्छु कि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम अल्लाहका भक्त एवं सन्देष्टा र मित्र हुनुको साथै मनोनीत दूत हुन् । जहाँलाई अल्लाहले सन्देष्टाहरूको आगमनक्रकको अन्तराल पश्चात पठायो, ताकि समस्त मानवजातिलाई वासना र हवस पूजा र हरामबाट बचाएर धरती आकाशको स्रष्टासित संलग्न गरुन् । यसर्थ अल्लाहको अत्याधिक शान्ति र दया अवतरित होस् मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि, र उहाँका घरपरिवार र समस्त साथीहरूमाथि र ती सबैहरूमाथि जुन प्रलयसम्म उहाँको पद्धतिमा हिंड्ने छन् ।

प्रस्तुत पुस्तकमा इस्लामीय आस्थासित सम्बन्धित महत्वपूर्ण मूल आधारहरू जसको विवरण कुर्आन र हदीसहरूको आधार प्रमाणद्वारा प्रस्तुत गरिएको छ । जसले गर्दा पाठक वर्गहरू इस्लामीय आस्थाको मूल आधारहरूको बारेमा निश्चय नै सन्तुष्ट हुनेछन् ।

वस्तवमा अल्लाहको एकत्वमा विश्वास नै संसारिक एवं परलौकिक मानव कल्याण र उसको सदर्कमहरूको जग हो । र यो किताब विशेषगरी यसको बारेमा चर्चा गर्नेछ, र यो विषय सबैको लागि एकनास जरुरी छ, यसै कारण मैले यसलाई नेपाली भाषामा अनुवाद गरेको छु । यस आशाको साथ कि हाम्रा नेपाली दाजुभाइहरूलाई यसबाट लाभ पुग्नेछ, र मेरो यो सानो प्रयास सबै मुसलमान दाजुभाइको लागि मार्गदर्शक हुनेछ । मेरो अल्लाहसित प्रार्थना छ कि अल्लाह आफ्नो दयाले मलाई मेरो लक्ष्यमा सफल पारुन्, साथै पाठकवर्गसित पनि सादर अनुरोध गर्दछु कि यस लेखमा कुनै त्रुटि भेटिएमा निम्नको ठेगानामा त्यस त्रुटितर्फ हाम्रो ध्यानाकर्षण गराइदिएमा तपाईंको आभारी हुनेछु ।

र मलाई आशा छ कि मेरो यो सानो प्रयासबाट जनसमुदायलाई लाभ पुग्नेछ, र अल्लाह मेरो यस सानो प्रयासद्वारा हाम्रो समाजलाई कुमार्गबाट निकालेर सुमार्गमा लगाउनेछ । अल्लाहसित विन्ती छ कि अल्लाह मेरो यस प्रयासलाई कबूल गरी मलाई र मेरो

घरपरिवारका समस्त सदस्यहरूलाई स्वर्ग प्रदान गरुन्,
र मेरो स्वर्गीय आमा र बाजेलाई क्षमादान दिई स्वर्गमा
उच्च स्थान प्रदान गरुन् । (आमीन)

अनुवादक

अतीकुरहमान मुहम्मद इदरीस खान मक्की
कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड नं. ९ महुवा
तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)

email- atiqkhannp1982@yahoo.com

सम्पर्क नं. ००९७७९८१९४३७७५८

सउदी मो. न. ००९६६५०१३७२२५४

बिस्मिल्लाहिर्रहमानिर्रहीम

तपाईंलाई यो ज्ञानहुनुपर्छ कि प्रत्येक मनुष्यलाई यो थाहा हुनुपर्छ कि :-

- १ - अल्लाह र त्यसको नबी (सन्देश्वाहक), र इस्लामधर्मको ज्ञान प्रमाणको साथ हुनुपर्छ ।
- २ - त्यस ज्ञानको आधारमा कर्मगर्नु ।
- ३ - त्यस ज्ञानलाई प्रचलितगर्नु ।
- ४ - यस कार्यको लागि दुःखलाई सहन गर्नु ।

यसको प्रमाण कुर्आनमा यसप्रकार छः

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ (१) اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ (२) لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝ (३) وَلَمْ يُولَدْ ۝ (४) ﴾

الإخلاص: १ - ४

अर्थ: समयको शपथ ! मनुष्य वास्तवमा घाटामा छ , तिनीहरू बाहेक जसले ईमान ल्याए र असल कर्म

गरिरहे , र एक आर्कालाई हकवातको र सयंमको उपदेश गर्दैरहे । (सूरतुल् अस्र १-४)

इमाम शाफईको कथन छ “ यदि अल्लाह यस सूरः बाहेक अरु कुनै पनि सूरः आफ्नो भक्तहरूको लागि अवतरित गर्दैनथ्यो भने यो सूरः मात्रै पर्याप्त थियो ” ।

र इमाम बुखारीको कथन छ “ बोलनु र कर्म गर्नुभन्दा पहिला ज्ञान हुनुपर्छ ” । यसको समर्थनमा अल्लाहको भनाई छः

﴿ فَأَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِرُ لَذُنُوبِكَ ﴾

محمد: १९

अर्थ: अतः (हे नबी) तपाईं यकिन गर्नुस् कि अल्लाहको अतिरिक्त कोही उपासनाको पात्र छैन , र क्षमा माँग आफ्नो पापहरूको । (सूरतु मुहम्मद १९)

अल्लाहले यस आयतमा ज्ञानलाई कर्म र कुरामाथि प्राथमिकता प्रदान गरेको छ ।

यो ज्ञात रहोस् ! अल्लाहको कृपा तपाईंमाथि होस् कि सबै मुस्लिम महिला एवं पुरुषमाथि यी तीन नियमको ज्ञान अति अनिवार्य छ ।

१ - अल्लाहले हामीहरूलाई जन्मायो, र हामीलाई जीविका पुऱ्यायो र हामीलाई बिना मार्गदर्शन छाडे छैन, हाम्रो मार्गदर्शनको लागि रसूलहरू पठायो, त जसले रसूलहरूको उपदेशलाई माने ती स्वर्गमा जान्छन्, र जसले उनीहरूको उपदेशको पालना गरेनन् ती नर्कमा जान्छन् किनकि अल्लाहको कथन छ:

﴿ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ

رَسُولًا ﴿١٥﴾ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلاً ﴿١٦﴾

المزمل: १० - १६

अर्थ: हामी तिमीहरूको समक्ष त्यसै प्रकार एउटा रसूल (सन्देशवाहक) तिमीहरूमाथि गवाह बनाएर पठायौं जुन प्रकार हामीले फिरऔनतिर एउटा रसूल पठाएका थियौं (तर) फिरऔनले जब त्यस रसूलको उपदेशलाई मानेन, तब हामीले त्यसलाई मजबूतिसित समात्यौं । (सूरतुल् मुज्जम्मिल १५, १६)

२ – अल्लाह कदापि आफ्नो साथमा कसैलाई साभ्नी बनाउनुलाई स्वीकार गर्दैन , चाहे त्यो प्रशंसनीय फरिश्ता एवं विश्वासनीय रसूल नै किन नहोस् । अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۝۱۸ ﴾ الجن:

१८

अर्थ: र यी मस्जिदहरू अल्लाहका लागि हुन् यसर्थ यसमा अल्लाहको साथ कसैलाई न बोलाऊ । (सूरतुल् जिन्न १८)

३ – जुन सुकै व्यक्ति पनि रसूलहरूको अज्ञाकारी छ, र अल्लाहलाई एक मान्दछ, त्यस व्यक्तिको लागि यो जायज छैन कि उनीहरूसित कुनै किसिमको सम्बन्ध राखोस् जसले अल्लाह र त्यसको रसूललाई मानेनन् चाहे त्यो त्यस व्यक्तिको निकटतम् सम्बन्धी किन नहोस् । यसको प्रमाणको लागि अल्लाहको यो फर्मान छ:

﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ
أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولِيَّكَ
كُتِبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانُ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ ﴾

المجادلة: २२

अर्थ: जसले अल्लाह र प्रलयको दिनमाथि आस्था राख्छन्, उनीहरूलाई अल्लाह र उसको रसूलका दुश्मनहरूसित मित्रता गरेको तपाईंले पाउनुहुन्न । चाहे उनीहरू तिनीहरूका बाबु वा छोरा वा भाइ वा उनको खलककै मानिसहरू किन नहोऊन् । यी नै ती मानिसहरू हुन्, जसको हृदयमा अल्लाहले ईमान लेखिदिएको छ, र अदृश्य अनुकम्पाले उनीहरूको सहायता गरेको छ । (सूरतुल् मुजादेल: २२)

तपाईंलाई यो पनि जान्नु अवश्यक छ कि (अलहनीफीय:) इब्राहीमको धर्म यो हो कि तपाईंलाई मात्र एक अल्लाहको उपासना शुद्ध धार्मिक भक्तिसित गर्नुपर्छ, यसैको आदेश अल्लाहले सबै व्यक्तिलाई

दिएको छ, र निश्चय नै अल्लाहले सबैलाई यसैको लागि जन्माएको छ । अल्लाहको भनाई छ:

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ۝٥٦ ﴾

الذاريات: ५६

अर्थ: र मैले जिन्न र मनुष्यलाई केवल आफ्नो उपासनाको लागि नै सृष्टि गरेको छु । (सूरतुज जारियात ५६)

र अल्लाहको उपासनाको सबैभन्दा ठूलो नियम यो हो कि त्यो एकलै छ, त्यसको कोही पनि साभ्नीदार छैन, अल्लाहको कथन छ:

﴿ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۝النساء: ३६ ﴾

३६

अर्थ: र अल्लाहको उपासना (इबादत) गर, र त्यसको साथमा कसैलाई साभ्नीदार न बनाऊ । (सूरतुन्निसा ३६)

तीन मूल आधार

यदि तपाईंसित इस्लामको तीन मूल आधारको बारेमा प्रश्न गरियोस् जुन प्रत्येक मुसलमानलाई अवश्य नै जान्नु पर्छ, तब तपाईंको उत्तर यो हुनुपर्दछ कि, एक भक्तलाई आफ्नो अल्लाह (ईश्वर) र त्यसको धर्म एवं मोहम्मद (उहाँ माथि अल्लाहको शान्ति होस्) को बारेमा अवश्य नै ज्ञान हुनुपर्छ ।

प्रथम मूल आधार

अल्लाहको विषयमा ज्ञान :

यदि तपाईंसित यो प्रश्न गरियोस् कि तपाईंको रब (पालनहार) को हो ? तब तपाईं भन्नुस्: मेरो पालनहार अल्लाह हो जुन सारा विश्वको पालनहार हो, त्यो पालनहार नै मेरो पूजनीय हो, त्यस बाहेक अरु

कोही पूजनीय छैन किन कि यो कुर्आनवाट प्रमाणित छ
,अल्लाह भन्छ:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ الفاتحة: ٢

अर्थ: समस्त प्रकारका प्रशंसा अल्लाहकै लागि
छन् , जुन समस्त जगतको प्रतिपालक हो । (सूरतुल्
फातेहा २)

अल्लाह बाहेक अरु सबै वस्तु त्यसको मखलूक (सृष्टि)
हुन, र म त्यस सृष्टिको एउटा भाग हूँ ।

यदि तपाईंसित यो सोधियोस कि तपाईंले
आफ्नो पालनहारलाई कसरी जान्नु भयो ?

तब तपाईं भन्नुस्: मैले त्यस पालनहारलाई त्यसको (निशानीहरू) चिन्हको माध्यमबाट चिनें , र त्यसको सृष्टि (अल्लाहले जन्माएका सबै वस्तु) दिन, रात्री, सूर्य, चन्द्र, सातौं आकाश र पृथ्वी, र त्यसभित्र भएको जीव जन्तु र आकाश र पृथ्वीको बीचमा भएका सबै सृष्टिद्वारा मैले आफ्नो पालनहारलाई चिनें । अल्लाहको कथन छ:

﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا
 تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي
 خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴾
 فصلت: ३७

अर्थ: र रात र दिन, सूर्य र चन्द्र उसको
 निशानीहरूमध्येका हुन् । तिमीहरूले न सूर्यको पूजा गर
 नत चन्द्रको, बरु अल्लाहलाई नै ढोग, जसले यी
 कुराहरूलाई सृष्टि गरेको छ, यदि तिमी उसैको
 उपासना गर्नेवाला हो । (सूरतु फुस्सिलत ३७)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको कथन छ:

﴿ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
 سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَىٰ اللَّيْلَ النَّهَارَ
 يَطْلُبُهُ حَيْثُ شَاءَ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ ۗ

﴿ ٥٤ ﴾ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَالْأَمْرُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

الأعراف: ٥٤

अर्थ: निःसन्देह तिम्रो पालनकर्ता अल्लाह नै हो, जसले आकाशहरू र पृथ्वीलाई, छ (६) दिनमै सृष्टि गर्‍यो र त्यस पश्चात आफ्नो अर्श (सिंहसान) माथि उच्च भयो, उसैले रातीबाट दिनलाई यसरी ढाकिदिन्छ कि दिन रातीको पछि दौडेर आउँछ । र सूर्य, चन्द्र र ताराहरूको यसरी सृष्टि गर्‍यो कि सबै उसैको आदेशको अधीनमा हुन्छन् । हेर ! सम्पूर्ण सृष्टि उसैको हो र आदेश पनि उसैको चल्छ । यो अल्लाह सर्वगुण सम्पन्न र कल्याणकारी छ जो सबै ब्रह्माण्डको पालनकर्ता हो । (सूरतुल् अअ्राफ ५४)

त जुन मालिक एवँ पालनहार हो त्यो नै उपासना योग्य पूजनीय हुन्छ यसको प्रमाणमा अल्लाहको भनाई छ:

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ

قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴾ ﴿ ٢١ ﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ

فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ

تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ البقرة: ٢١ - ٢٢

अर्थ: हे मानिसहरू ! आफ्नो पालनकर्ताको उपासना गर जसले तिमी र तिमीभन्दा पहिलाका मानिसहरूको सृष्टि गर्‍यो ताकि तिमीहरू सदाचारी बन्न सक । जसले तिम्रो लागि पृथ्वीलाई ओछ्यान र आकाशलाई छत बनायो र आकाशबाट वर्षा गराएर त्यसद्वारा तिम्रो आहारको निम्ति थरी-थरीका फल-फूल उत्पादन गर्‍यो । खबरदार ! जानी-जानी कसैलाई अल्लाहको साभेदार नबनाऊ । (सूरतुल बकर:२१,२२)

स्वर्गीय इब्ने कसीरको कथन छ : “यस प्रकारका सबै वस्तुलाई रचना गर्नेवाला नै उपासनाको अधिकारी हुन्छ” ।

अल्लाहद्वारा निम्न प्रकारको उपासना निर्देशित गरिएकोछ जस्तो कि ! अल्लाहको समक्ष पूर्णरूपले आफुलाई समर्पित गर्नु (इस्लाम) विश्वास आस्था (

ईमान) परोपकार (एहसान) विन्ती (दुआ) डर (खौफ) आशा (रजा) भरोसा (तवक्कुल) इच्छा (रगवः) भय (रहवः) उपासना (इबादत) डर (खशियः) प्रवृत्तहुनु (इनाबः) सहायताको प्रार्थना (इस्तेआनः) शरणको विन्ती (इस्तेआजः) सहायताको विन्ती (इस्तेगासा) बलि (जब्ह) भाकल र भेंट व मन्नत (नजर) र आदि..... यसै प्रकारका अरु उपासनाको निर्देश अल्लाहले दिएको छ, त्यो सबै उसै अल्लाहको लागि छ जसको नाम प्रशंसनीय छ। यसको प्रमाणको लागि अल्लाह कुर्आनमा भन्छ:

﴿ وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۝۱۸ ﴾

الجن: १८

अर्थ: र यी मस्जिदहरू अल्लाहका लागि हुन् यसर्थ यसमा अल्लाहको साथ कसैलाई न बोलाऊ। (सूरतुल् जिन्न १८)

र अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ۝۲۳ ﴾ الإسراء: २३

अर्थ: र तिम्रो पालनहारले आदेश दियो कि त्यस बाहेक कसैलाई नपूज । (सूरतुल इस्रा २३)

अर्थात:- यदि कसैले यिनीमध्ये कुनै अधिकारलाई जुन अल्लाहको लागि मात्र विशेष छन्, कसै आर्कासित सम्बन्धित अथवा सम्बोधित गर्छ, भने त्यो व्यक्ति अल्लाहको विद्रोही एवं अविश्वासी हो । यसको प्रमाणमा अल्लाहको कथन छ:

﴿ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ، بِهِ فَإِنَّمَا

حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿ ۱۱۷ ﴾

المؤمنون: ११७

अर्थ: र जसले पनि अल्लाहको साथमा कुनै आर्कोलाई बोलायो जसको लागि उससित कुनै प्रमाण छैन, निःसंदेह त्यसको हिसाब त्यसको पालनहारको पास (समक्ष) छ, र निःसंदेह काफिरहरू (अल्लाहलाई नमान्नेवालाहरू) सफलता प्राप्त गर्न सकदैनन् । (सूरतुल् मुमिनून ११७)

प्रार्थना : (दुआ)

हदीसमा छ “प्रार्थना उपासनाको असल मर्म (मूल तथ्य) हो” प्रमाण स्वरूप अल्लाहको भनाई छ:

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾

غافر: ६० ﴿ ६० ﴾

अर्थ: र तिम्रो पालनकर्ताको आदेश छ कि “तिमी मसित प्रार्थना गर, म तिम्रो प्रार्थना स्वीकार गर्नेछु । र जुन मानिसहरू मेरो उपासनाबाट घमण्डले अहंकार गर्छन्, अति शीघ्र नर्कमा तिरस्कृत भई प्रवेश गर्नेछन् । (सूरतु गाफिर ६०)

डर : (खौफ)

यसको प्रमाणकोलागि अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا رَبَّكَ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴾ १७०

عمران: १७०

अर्थ: तिमी उनीमध्ये कसैसित भयभित नहोऊ केवल (मात्र) मसित डराऊ यदि तिमी वास्तवमा ईमानवाला (आस्थावान) छौ । (सुरतु आले इम्रान १७५)

आशा : (रजा)

यसको प्रमाणको लागि अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ

بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴾ ११० الكهف: ११०

अर्थ: जो पनि आफ्नो पालनहारसित साक्षात्कारको आशा राख्छ, त्यसलाई चाहियो कि असलकर्म गरोस् र अल्लाहको उपासनामा कसैलाई साभीदार न बनाओस् । (सूरतुल कहफ ११०)

भरोसा : (तवक्कुल)

भरोसाको लागि अल्लाहको कथन छः

﴿ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴾ ۲۳

المائدة: ۲۳

अर्थ: र अल्लाहमाथि भरोसा राख यदि तिमी अल्लाहमाथि ईमान राख्दछौ । (सूरतुल माइद: २३)

र अल्लाहको भनाई छः

﴿ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۗ ﴾ الطلاق: ३

अर्थ: र जसले पनि अल्लाहमाथि भरोसा राख्दछ, अल्लाह त्यसको लागि पर्याप्त हुन्छ । (सूरतुल्लाक ३)

आशा भय र श्रद्धा

आशा भय र उपासना श्रद्धाबारे अल्लाहको
फर्मान छः

﴿ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ ﴾
﴿ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴾

﴿ الأنبياء: ९० ﴾

अर्थ: यिनीहरू राम्रो कार्यको लागि हतार गर्थे र
हामीलाई आशा र भयको साथमा बोलाउँथे र हामी
समक्ष श्रद्धाले याचना गरिरहन्थे । (सूरःअम्बिया ९०)

भयत्रास : (खशियः)

अल्लाहको भनाई छः

﴿ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ ۗ الْمَائِدَةَ: ३ ﴾

अर्थ: तिमी उनीहरूसित नडर मसित डर । (सूरतुल्
माइदः ३)

पलटनु – प्रवृत्तहुनु : (इनाबः)

फर्कनु कुन प्रकारको हो अल्लाह भन्छन्:

﴿ وَأَنْبِئُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لِلَّهِ ۝ الزمر: ०६ ﴾

अर्थ: र तिमीहरू आफ्नो पालनहारतिर प्रवृत्त होऊ र त्यसको अज्ञाकारी बन । (सूरतुज्जुमर ५४)

सहायताको प्रार्थना : (इस्तेआनः)

अल्लाहको भनाई छ प्रार्थनाको प्रमाणको सन्दर्भमा:

﴿ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝ الفاتحة: ० ﴾

अर्थ: हामी मात्र तिम्रो उपासना गर्छौं र तिमीसित नै सहायता माग्दछौं । (सूरतुल फातेहा ५)

र हदीसमा छ:

अर्थ: तिमी सहायता मात्र अल्लाहसित माँग ।

शरणको बिन्ती : (इस्तेआजः)

शरणको लागि अल्लाहको भनाई छः

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ النَّاسِ: ١ ﴾

अर्थ: भनिदिनुस् हे अल्लाहको रसूल ! कि म शरण चाहन्छु सबैको पालनहारको । (सूरतुन्नास १)

सहायताको बिन्ती : (इस्तेगासः)

सहायताको बिन्ती अल्लाहले कुन प्रकार सुन्नु भयो त्यसको प्रमाण कुर्आनमा यस्तो छः

﴿ إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ

بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ الْأَنْفَالِ: ٩ ﴾

अर्थ: जब तिमी आफ्नो पालनहारसित सहायताको विन्ती गरेका थियौ तब अल्लाहले तिम्रो फरियादलाई सुन्यो र (भन्यो) म तिमीहरूको सहायता एक हजार सिलसिलावार (निरंतर) फरिश्ताहरूद्वारा गर्छु । (सूर: अलअन्फाल ९)

बलिदान : (जब्ह)

बलिदानको लागि अल्लाहको कथन छ:

﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾

﴿ ۱۱۲ ﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿ ۱۱۳ ﴾ الأنعام:

११३ - ११२

अर्थ: भनिदिनुस् हे अल्लाहको रसूल ! कि नि:संदेह मेरो नमाज र मेरो बलिदान र मेरो जीवन र मेरो मृत्यु सबै अल्लाहको लागि छ जुन समस्त संसारको पालनहार हो । त्यसको कोही साभ्नीदार छैन, र यसैको मलाई आदेश दिइएको छ, र म (यस करामा) सबैभन्दा पहिलो आज्ञाकारी हुनेवाला हूँ । (सूरतुल् अन्आम १६२, १६३)

र हदीसमा छः

अर्थ: अल्लाहको लानत (तिरस्कार) होस् त्यस व्यक्तिमाथि जसले अल्लाहको अतिरिक्त (बाहेक) कसैको लागि बलि गऱ्यो ।

नजर : (भाकल- भेंट - मन्त)

भाकलको विषयमा अल्लाहको कथन छः

﴿يُؤْفُونَ بِالَّذِرِّ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا﴾

﴿الإنسان: १﴾

अर्थ: उनीहरू भाकललाई पूर्ण गछन् र त्यस दिनबाट डरछन् जसको विपत्ती समस्त तर्फ फैलिएको हुन्छ ।
(सूरतुद्दहर ७)

दोस्रो मूल आधार

“प्रमाण द्वारा इस्लामको ज्ञान”

यो ज्ञान हो ! आफूलाई मात्र एक अल्लाहको अधीन गरिदिनु त्यसको आदेशहरूको पालना गर्नु , र त्यसले बनाएको नियमलाई मान्नु, र त्यस नियम अनुसार आफ्नो जीवनलाई व्यतीत गर्नु, र शिर्क (बहुदेववाद) र अहलेशिर्क बहुदेववादीहरूसित दूर रहनु (निस्पृह रहनु) हो । र यो ज्ञान तीन श्रेणीमा विभाजित छ । :-

- १ – इस्लाम (भुक्तु, समर्पण गर्न, नत्मस्तक हुनु)
- २ – ईमान (बिश्वास, आस्था)
- ३ – एहसान (परोपकार)

प्रथम श्रेणी इस्लाम

इस्लामका पाँच स्तम्भहरू (आधारहरू) छन् ।

- १ – यो गवाही दिनु कि अल्लाह बाहेक अरु कोही पनि पूज्ने योग्य छैन, र मोहम्मद (उहाँमाथि अल्लाहको शान्ति होस्) उसको रसूल (सन्देशवाहक) हुन् ।
- २ – नमाज पढ्नु ।
- ३ – जकात (धर्मादय) दिनु ।
- ४ – रमजानको रोजा (ब्रत) बसनु ।
- ५ – पवित्र कअब:को हज (परिक्रमा) गर्नु ।

अल्लाहको कथनद्वारा गवाही दिनुको प्रमाण:

﴿ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ ﴾

﴿ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾

آल عمران: १८

अर्थ: अल्लाहले स्वयं यस कुराको गवाही दिएको छ कि त्यस बाहेक अरु कोही पूजनीय छैन , र फरिश्ताहरू पनि एवं ज्ञानीहरू पनि सच्चाई र न्यायको साथ यस कुरामाथि गवाह छन् कि त्यस शक्तिशाली ज्ञानी बाहेक अरु कोही पूजनीय छैन । (सूरतु आले इम्रान १८)

यसको अर्थ यो हुन्छ कि पूज्ने योग्य केवल अल्लाह छ , त्यसको अतिरिक्त कोही पूज्ने योग्य छैन अर्थात: हामी एक अल्लाहलाई मात्र स्वीकार गर्छौं र अरु सबै भूठो ईश्वरको इन्कार गर्छौं नकार छौं । त्यो अल्लाह जसको कोही साभीदार छैन त्यही नै उपासनाको योग्य छ भने त्यसको अधिकारको क्षेत्रमा उसको कुन साभी हुनसकछ ? अल्लाहको कथन छ:

﴿ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا

تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيِّدِي ﴿٢٧﴾

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ ۖ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

الزخرف: २६ - २८

अर्थ: र जब इब्राहीमले आफ्नो पिता र आफ्नो कौम (समूह— जाति) सित भने कि तिमीहरू जसको पूजा गर्छौं मेरो उनीसित केही सम्बन्ध छैन, मेरो सम्बन्ध त ऊसँग छ जसले मलाई सृष्टि गरेको छ, उसैले मलाई बाटो देखाउँछ, र इब्राहीमले यो शब्द आफ्नो पछाडि आफ्नो संततिको लागि छाडि गए, ताकि उनीहरू उसतर्फ फर्कन। (सूरतुज्जुखरुफ २६-२८)

र अल्लाहको यो पनि कथन छ:

﴿ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا

تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ وَلَا تَشْرِكْ بِهِ ۚ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا

أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُولُواْ اٰشْهَدُوْاْ بِاٰنَا

مُسْلِمُوْنَ ﴿٦٤﴾ آل عمران: ६६

अर्थ: भन ! हे अहलुल् किताब (यहूदी – ईसाईहरू) आऊ एउटा यसतो कुरातर्फ जुन हामीतिमी दुवैबीच समान छ, कि हामी अल्लाह बाहेक कसैको पूजा नगरौ र त्यसको साथमा कसैलाई साभ्नीदार नठहराऊँ, र हामीमध्ये कोही अल्लाह बाहेक कसैलाई पालनहार नबनाओस्, यदि यसलाई स्वीकार गर्नुबाट उनीहरू मुख फर्काउँछन् भने स्पष्ट भनिदिनुस् कि तिमीहरू साक्षी रह हामी त अज्ञापालन गर्नेवाला हौं । (सूरतु आले इम्रान ६४)

अल्लाहको कथनबाट मुहम्मद (उहाँमाथि अल्लाहको शान्ति होस्) को रसूल हुनुको प्रमाण:

﴿ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ
 عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
 بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴾ التوبة: ١٢٨

अर्थ: (हे मानिसहरू हो !) तिमिहरूको माभ्रमा तिमिहरूमध्येबाटै एउटा सन्देश आएका छन् । तिम्रो पीडाबाट उनी दुःखी हुन्छन् र तिम्रा भलोको निम्ति चिन्तित रहन्छन्, र ईमानवालाहरूलाई निकै माया गर्ने र दयालु छन् । (सूरतुत्तौबा १२८)

यो गवाही दिनु कि “मुहम्मद (उहाँमाथि अल्लाहको शान्ति होस्) अल्लाहको रसूल हुन्” को अर्थ यो हो कि जुन प्रकार उहाँले आदेश दिनु भएछ त्यसको पालना गर्नु र जे पनि भन्छन् त्यसमाथि विश्वास गर्नु , र ती सबै कुराहरूसित रुक्नु जससित रोकेछन् र अल्लाहको उपासना त्यस्तै गर्नु जस्तो कि उहाँले गर्नुभएको छ ।

नमाज, जकात (धर्मदाय), र अल्लाहको एक हुनुको प्रमाण कुर्आनबाट:

﴿ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ۝ ﴾

البينة: ٥

अर्थ: उनीहरूलाई यही मात्र आदेश दिइएको थियो कि निष्ठापूर्वक अल्लाहको उपासना गरुन् र एकाग्र भएर उसैको लागि धर्मलाई शुद्ध राखुन । र निष्ठाका साथ नमाज पढुन् र जकात देऊन् र यही नै सबैको साँचो धर्म हो । (सूरतुल् बैयिन: ५)

र अल्लाहको कथनबाट ब्रतको प्रमाण:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا

كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۸۳﴾

البقرة: ۱۸۳

अर्थ: हे ईमानवालाहरू तिमीहरूमाथि व्रत अनिवार्य गरिएको छ, जुन प्रकार तिमीहरूभन्दा पहिलाकाहरूमाथि अनिवार्य गरिएको थियो, ताकि तिमिहरू संयमी बन्न सक।
(सूरतुल बकर: १८३)

अल्लाहको कथनबाट हजको प्रमाण:

﴿ فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَن دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا وَلِلَّهِ عَلَى

النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ

عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿۱۷﴾ آل عمران: १७

अर्थ: मानिसहरूमाथि अल्लाहको हक छ कि जसले त्यस घरसम्म पुग्ने सामर्थ्य राख्दछ, त्यसले हज (धार्मिक यात्रा) गरोस्। कसैले यदि यस आदेशको पालना गर्दैन भने अल्लाह पनि उससित बरु संसारबाट निस्पृह छ। (सूरतु आले इम्रान ९७)

दोस्रो श्रेणी : ईमान

ईमानको सत्तर ७० हाँगा (शाखा)हरू छन् , त्यसमध्ये सर्वोच्च हो यो गवाही दिनु कि अल्लाह बाहेक अरु कोही पूज्य छैन, र सबैभन्दा न्यूनतम् श्रेणी हो बाटोबाट दुःखदायी वस्तुलाई हटाउनु ।

ईमानका ६ स्तम्भहरू (आधारहरू) छन्

- १ – अल्लाहमाथि विश्वास गर्नु ।
- २ – र उसको फरिश्ताहरूमाथि ।
- ३ – र उसले अवतरित गरेको किताबहरूमाथि ।
- ४ – र उसको रसूलहरूमाथि ।
- ५ – र प्रलयको दिनको हिसाबमाथि ।
- ६ – र राम्रो अथवा नराम्रो भाग्यमाथि ।

ईमान ल्याउनुको प्रमाण अल्लाहको
कथनबाट:

﴿ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ
وَالنَّبِيِّنَ ﴾ البقرة: ۱۷۷

अर्थ: यसमा भलाई (पुण्य) छैन कि तिमीहरू आफनो अनुहार पूर्व र पश्चिमतर्फ गर बरु भलाई यो हो कि मान्छे अल्लाहमाथि, र प्रलयको दिनमाथि, र अल्लाहको फरिश्ताहरूमाथि, र अल्लाहको किताबहरूमाथि, र त्यसका नबीहरूमाथि ईमान ल्याओस् । (सूरतुल् बकर: १७७)

अल्लाहको कथनबाट भाग्यको प्रमाण:

﴿ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴾ القمر: ६९

अर्थ: हामीले प्रत्येक वस्तुलाई एउटा निर्धारित माप र अनुमानको साथ सृष्टि गरेका छौं । (सूरतुल क्मर ४९)

तेस्रो श्रेणी : परोपकार (एहसान)

एहसानको मात्र एउटै स्तम्भ छ र त्यो हो कि ! अल्लाहको उपासना यस प्रकार गर्नु जस्तो कि तिमी उसलाई हेरी रहेछौ, यदि तिमी हेरन अस्मर्थ छौ भने त यो सोच कि अल्लाह हामीलाई हेरी रहेछ ।

प्रमाणको लागि अल्लाहको यो फर्मान छः

﴿ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴾
النحل: १२८

अर्थ: निश्चित मान कि अल्लाह उनीहरूको साथ छ जुन असल र संयमी एवं उपकारी छन् । (सूरतुन्नहल १२८)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾ الَّذِي يَرِنَكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾

﴿ وَقَلْبُكَ فِي السَّجِدِينَ ﴿٢١٩﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

الشعراء: २१७ - २२०

अर्थ: र तिमी भरोसा गर त्यस अधिपत्यशाली एवं दयावानमाथि जुन तिमीलाई हेरिरहेको हुन्छ, त्यस बखत जब तिमी उठछौ र नमाजीहरूको साथ तिम्रो गतिविधीमाथि उसको निगाह (दृष्टि) हुन्छ, निःसंदेह त्यो सबै सुन्नेवाला एवं हेर्नेवाला छ । (सूरतुश् शोअ्रा २१७-२२०)

र अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ

مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ﴿٦١﴾

يونس: ६१

अर्थ: र (हे अल्लाहको रसूल) तिमी जुन सुकै अवस्थामा हुन्छौ वा कुरआनबाट केही पाठ गर्छौ वा तिमीहरूले

कुनै अन्य कामगर्दा जब त्यसमा संलग्न हुन्छौं, हामी त्यसको जानकारी राख्दछौं... । (सूरतु यूनुस ६१)

र जिब्रीलको एउटा प्रसिद्ध हदीसबाट प्रमाण:

अर्थ: उमर बिन खत्ताब (अल्लाह उनीसित राजी हुनु) ले भन्नु भयो कि एक दिन हामीहरू अल्लाहको रसूलको वरिपरि बसेका थियौं, कि एउटा व्यक्ति आयो जसको कपाल कालो थियो, लुगा सफा सुग्घर थियो, त्यसको अनुहारमा यात्राको लक्षण थिएन् र हामीमध्ये एउटा व्यक्ति पनि उसलाई जान्दैनथियो, त्यो व्यक्ति कृपालु नबीको नजीक बस्यो, र आफ्नो घुटना (घुँडा) उहाँको घुटनासित मिलाइदियो, र आफ्नो हत्केली उहाँको तिघामाथि राखेर सोध्यो हे मुहम्मद ! मलाई इस्लामको बारेमा बताऊ, उहाँले भन्नु भयो : ! कि तिमी गवाही देऊ कि अल्लाह बाहेक अरु कोही सत्य पूजनीय छैन र मुहम्मद अल्लाहको रसूल हुन, र नमाज पढ, र जकात देऊ, र रमजानको वर्त बस, र अल्लाहको घरको हज्जगर यदि हज्ज गर्नुको क्षमता छ । अनि त्यसले भन्यो तपाईंले सत्य भन्नु भयो, (उमर बिन खत्ताब भन्छन् कि) हामीलाई आश्चर्य लाग्यो कि त्यो प्रश्न

पनि गर्छ र सहमति पनि जनाउँछ, फेरि उसले प्रश्न गर्‍यो मलाई ईमानको बारेमा बताऊ, ? उहाँले भन्नु भयो : तिमी ईमान राख अल्लाहमाथि र त्यसको फरिश्ताहरू र किताबहरू र रसूलहरूमाथि र प्रलयको दिनमाथि र राम्रो न राम्रो भाग्यमाथि, त्यसले भन्‍यो मलाई एहसानको बारेमा बताऊ ? उहाँले भन्नु भयो : तिमी अल्लाहको उपासना यस्तो गर जस्तो कि तिमी अल्लाहलाई हेरिराखेछौ यदि तिमी उसलाई हेर्दैनौ भने ऊ तिमीलाई हेरिराखेको छ , उसले फेरि प्रलयको दिनको बारेमा सोध्‍यो ? उहाँले भन्नु भयो : कि त्यस दिनको बारेमा प्रश्न गरिएको मान्छे प्रश्न गरेको मान्छेभन्दा धेरै जान्दैन , उसले भन्‍यो त्यसका लक्षणहरूको बारेमा बताउनुस् ? उहाँले भन्नु भयो : गुलाम केटी (दासी) आफ्नो मालिकलाई जन्माउँछे र तिमी (भविष्यमा) हेर्छौ नङ्गो खुट्टा फाटेको लूगा लगाउनेहरू (गडरिया -गोठाला) ठुला ठुला महल (स्मार्क) बनाउनुमा एकआर्काको मुकाब्ला(प्रतिस्पर्धा) गर्दै घमण्ड गर्छन्, उमर बिन खत्ताब भन्छन् फेरि त्यो व्यक्ति फर्केर गयो अनि नबी सल्लल्लाहो अलैहे व सल्लम एक क्षण चुपलागनु भयो र फेरि भन्नु भयो : हे उमर ! के तिमीले प्रश्नगर्नेवालालाई चिन्‍यो ? हामी सबैले उत्तर दिएँ , अल्लाह र त्यसको रसूल अधिक

जान्दछन, तब उहाँले भन्नु भयो ती जिब्रील थिए ,
तिमीहरूलाई तिम्रो धर्म सिकाउनको लागि आउनु
भएका थिए ।

तेस्रो मूल आधार

आफ्नो नबी मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे व सल्लमको बारेमा ज्ञान प्राप्त गर्नु । उहाँको नाम मुहम्मद पुत्र अब्दुल्लाह पुत्र अब्दुल् मुत्तल्लिब पुत्र हाशिम हो । र हाशिम कुरैश (कुल) कबीलाबाट र कुरैश अरब कबीलाबाट र अरब हजरत इस्माईल पुत्र हजरत इब्राहीम खलीलको वंशमा छ, उनीहरूमाथि धेरै धेरै दरूद र सलाम होस् (अल्लाहको कृपा एवं दया होस्)

मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे व सल्लमल त्यस बखत नबी भए जब तपाईंमाथि सूरः इकरा अवतरित भयो र रसूल तब भए जब तपाईंमाथि सूरः अलमुद्दस्सिर अवतरित भयो , र तपाईंको शहर मक्कः हो । अल्लाहले तपाईंलाई शिर्कलाई (बहुदेववादलाई) समाप्त गर्नुको लागि र तौहीद (एकेश्वरवाद) को सन्देश दिनुको लागि पठाएको थियो । यसको प्रमाणमा अल्लाहको कथन छः

﴿يَأْتِيهَا الْمَدِينَةُ ۝١﴾ فُرْفَانِدِرُ ۝٢﴿ وَرَبِّكَ فَكْبِيرُ ۝٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ۝٤﴿

﴿وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۝٥﴾ وَلَا تَمَنَّ أَنْ تَمُنَّ تَسْتَكْبِرُ ۝٦﴿ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ۝٧﴾

المدثر: १ - ७

अर्थ: हे लुगालाई ओढेर लेटनेवाला उठ र सावधान गर र आफ्नो पालनहारको महानता वर्णन गर, र आफ्नो लुगालाई पवित्र गर, र गंदगी (बुत- मूर्ति) बाट टाठा रह, र कसैलाई यस चाहनाको साथ नदेऊ कि अधिक प्राप्त हुनेछ, र आफ्नो पालनहारको लागि धैर्य राख ।
(सूरतुल् मुद्दस्सिर १-७)

उठ र सावधान गरको अर्थ हो अल्लाहको एक हुनुको घोषणा गर र साभ्नी गर्नेवालाहरूलाई सावधान गर, र आफ्नो पालनहारको प्रशंसाको घोषणा गर, र एक पालनहारको विशेषतालाई बताऊ । आफ्नो लुगालाई पवित्र (स्वच्छ) राखको अर्थ हो आफ्नो कर्मलाई शिर्कको गन्दगी (फोहोर) बाट स्वच्छ राख । गन्दगीबाट टाठा रह को अर्थ हो मूर्ति एवं मूर्तिपूजकहरूबाट टाठा रह, र उनीहरूको मतलाई स्वीकार नगर ।

उहाँले दश सालसम्म अल्लाहतर्फ सबैलाई बोलाउदै रहनुभयो, त्यस पश्चात उहाँलाई स्वर्गलोकतिर (आकाशतिर) बोलाइयो र त्यहाँ पाँच बखतको नमाज अनिवार्य गरियो, तीन वर्षसम्म उहाँले मक्कःमा नमाज पढ्दैगर्नु भयो, र त्यस पश्चात मदीनःतर्फ प्रवास (हिजरत) गर्नु भयो, र हिजरत को अर्थ हो: मूर्तिपूजकहरूको बीचबाट निस्केर मुस्लिम समुदायतर्फ प्रस्थान गर्नु (प्रवास गर्नु) । र यो हिजरत प्रलयसम्म बाँकि रहनेछ । यसको प्रमाण कुर्आनबाट यस्तो छ:

﴿ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتَهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ

قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً

فُنْهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١٧﴾ إِلَّا

الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَا يَسْتَطِيعُونَ

حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿١٨﴾ فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ

وَكَانَ اللَّهُ عَفْوًا غَفُورًا ﴿١٩﴾ النساء: ११ - ११

अर्थ: र जुन आफूमाथि अत्याचार गरिरहेका थिए उनीहरूको आत्मा (रुह) लाई जब फरिश्ताहरू भिक्छन् र सोध्छन् कि तिमी यो कस्तो दशामा रहेकाछौ ? तब उनीहरू उत्तर दिन्छन् ! कि हामी धरतीमा निर्बल बेबस थिएँ, फरिश्ताहरू भन्छन के अल्लाहको धरती विस्तृत थिएन कि तिमीहरू आफ्नो घर छाडेर आर्को ठाउँमा गइहाल ? यी उनी हुन् जिनको ठेगाना नर्क रहेछ, र यो धेरै न राम्रो ठेगाना हो, हाँ जुन पुरुष र स्त्रीहरू र बच्चाहरू वास्तवमा बेबस र असक्त छन्, त्यहाँबाट निस्कनुको कुनै पनि मार्ग एवं साधन उनीहरूसित छैन, आशा छ कि अल्लाह उनीहरूलाई क्षमा प्रदान गरोस्, र अल्लाह अति दयावान एवं क्षमाशील छ । (सूरतुन्निसा ९७-९९)

र अल्लाहको भनाई छ:

﴿ يٰعِبَادِىَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ اَرْضِىْ وَاسِعَةٌ فَاٰتِىْ فَاَعْبُدُوْنِ ﴾

العنكبوت: ०६ ﴿ ०६ ﴾

अर्थ: “हे मेरा ईमानवाला सेवकहरू, मेरो धरती धेरै विस्तृत छ, अतः मेरै उपासना गर । (सूरतुल् अन्कबूत ५६)

अल् बगवीको भनाई अनुसार प्रस्तुत अवतरित आयत उनी मुस्लिमहरूतर्फ इशारा (संकेत) गर्छ जुन त्यस बखत पनि मक्कःमै थिए, र मदीनःतर्फ हिजरत गरेका थिएनन्, अल्लाहले उनीहरूलाई बदरको युद्धमा ईमानवालाको नामबाट बोलाएको थियो । हिजरत गर्नुको हदीसबाट प्रमाणः

अर्थ: हिजरतको (प्रवासको) अन्त तबसम्म हुँदैन जबसम्म तौबःको अन्त हुँदैन, र तौबःको अन्त तबसम्म हुँदैन जबसम्म सूर्यउदय पश्चिम दिशाबाट हुँदैन ।

मदीनः निवास गर्ने बखतमा नै उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि अरु इस्लामीय निर्देशहरू (अहकामहरू) अनिवार्य गरियो, जस्तो कि जकात, व्रत, हज आदि...। यो कार्य उहाँले दशवर्ष गर्नुभयो त्यस पश्चात उहाँको देहान्त (स्वर्गवास) भयो, तर उनको धर्म आज पनि प्रत्येक समुदायको मार्गदर्शन गरिरहेछ, उहाँले सबै अच्छाई (सुकर्म) सबैलाई बताउनु भयो, र सबै किसिमको बुराई (कुकर्म) बाट सावधान

गर्नुभयो, राम्रो कर्म जसतर्फ उहाँले सबैलाई आमन्त्रित गर्नुभयो यी हुन ! एक अल्लाहमा विश्वास राख्नु र अल्लाहले प्रसन्न एवं संतुष्ट हुने कार्य गर्नु, र शिकं अथवा ती सबै कार्य जसबाट अल्लाह क्रोधित हुन्छन् ती सबै कार्यबाट रोकनु भयो । अल्लाहले मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई सबै जातिको लागि पठाउनु भएको थियो, र यो आदेश दिएको थियो कि समस्त मनुष्य र जिन उहाँको संदेश सुनुन् र त्यसको पालनागरी उहाँको अज्ञाकारी बनुन् । यसको प्रमाणमा अल्लाहको कथन छ:

﴿ قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ ﴾

﴿ ١٥٨ ﴾ جميعًا الأعراف: ١٥٨

अर्थ: तपाईंले भनिदिनुस् : “हे मानिसहरू ! म तिमीहरू सबैको लागि अल्लाहद्वारा पठाइएको रसूल हूँ । (सूरतुल् अअराफ १५७)

यसैको साथ अल्लाहले यस धर्मलाई पूर्ण गरिदिए, र यसको प्रमाणमा अल्लाहको भनाई छ:

﴿ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي

وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴾ المائدة: ३

अर्थ: आज मैले तिम्रो लागि तिमीहरूको धर्मलाई पूर्ण गरिदिएँ र तिमीहरूमाथि आफ्नो नेअमत (अनुकम्पा) पूर्ण गरिदिएँ , र तिमीहरूको लागि इस्लाम धर्मलाई स्वीकार गरिलिएँ । (सूरतुल माइद: ३)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको मृत्युमाथि कुर्आनबाट प्रमाण:

﴿ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴾ ३० ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْصِمُونَ ﴾ الزمر: ३० - ३१

अर्थ: हे अल्लाहको नबी ! तपाईंलाई पनि मृत्यु आउनेछ र उनीलाई पनि मृत्यु आउनेछ, फेरि प्रलयको दिन तिमीहरू आफ्नो पालनहारको समक्ष आफ्नो आफ्नो मुकदमा प्रस्तुत गर्नेवाला छौ । (सूरतुज्जुमर ३०, ३१)

र सबैलाई पुर्नजन्म मिलेछ, यसको कुर्आनबाट
प्रमाण:

﴿ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴾

طه: ५५ ﴿ ५५ ﴾

अर्थ: यसै धरतीबाट हामीले तिम्रो सृष्टि गर्‍यो र यसैमा
तिमीलाई फेरि फर्काउने छौं र यसैबाट अर्कोपल्ट
तिमीहरू सबैलाई निकाल्ने छौं । (सूरतु ताहा ५५)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿ ١٧ ﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا ﴾

﴿ ١٨ ﴾ وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿ ١٨ ﴾ نوح: १७ - १८

अर्थ : र अल्लाहले नै तिमीलाई धरतीबाट सृष्टि गरेको
छ, अनि त्यसैमा तिमीलाई फर्काउनेछ, र तिमीलाई
यसैबाट निकालि उभ्याउनेछ । (सूरतु नूह १७, १८)

सबैको मृत्यु पश्चात उनीहरूको हिसाब
किताब अल्लाह समक्ष प्रस्तुत (पेश) गरिनेछ ,

उनीहरूको कर्म अनुसार उनलाई इनाम (उपहार) एवं दण्ड मिल्नेछ । यसको प्रमाण अल्लाहको कथनबाट:

﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا﴾

﴿النجم: ३१﴾

अर्थ: ताकि (अल्लाह) कुकर्मीहरूलाई उनको कुकर्मको दण्ड देओस्, र राम्रो कर्म गर्नेवालाहरूलाई उनको कर्मको पारितोषिक देओस् । (सूरतुन्नज्म ३१)

कुनै व्यक्ति जुन पुनः उठाउनुको इन्कार गर्छ त्यो काफिर भइहाल्यो, यसको प्रमाण कुर्आनबाट:

﴿زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِمَا كَفَرُوا وَالَّذِينَ آمَنُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ﴾

﴿التغابن: ७﴾

अर्थ: के इन्कार गर्नेवालाहरू यस भ्रममा छन् कि मृत्यु पश्चात कदापि उनीहरूलाई उठाइदैन, भनिदिनुस् हे अल्लाहको रसूल ! किन नहोस मेरो पालनहारको सौगन्ध तिमीहरू अवश्य नै उठाइनेछौ फेरि अवश्य

तिमीहरूलाई त्यो सबै बताइनेछ, जुन तिमीहरू (दुनियाँमा) गरेकाछौं, र यस्तो गर्नु अल्लाहको लागि अति सजिलो छ। (सूरतुत्तगावुन ७)

र अल्लाहले सबै रसूलहरूलाई शुभसंदेश दिनेवाला र डराउनेवाला बनाएर पठाएको थियो। यसको प्रमाणमा अल्लाहको कथन छ:

﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى

اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾

النساء: १६०

अर्थ: सबै रसूलहरू शुभसंदेश दिनेवाला र डराउनेवाला बनाएर पठाइएका थिए, ताकि सन्देष्टाहरूको आगमन पश्चात मानिसहरूसित अल्लाह समक्ष प्रस्तुत गर्ने केही बहाना नाबचोस्। (सूरतुन्निसा १६५)

र ती सबै रसूलमध्ये हजरत नूह पहिलो र हजरत मुहम्मद अन्तिम रसूल (दूत) र सबैको समापक हुन्। यसको लागि कुर्आनबाट प्रमाणछ, कि:

﴿ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ ﴾

وَالنَّبِيِّنَ مِنْ بَعْدِهِ ۗ ﴿ النساء: १६३ ﴾

अर्थ: (हे मुहम्मद !) हामीले तपाईंलाई त्यस्तै प्रकारले अल्लाहको सन्देश (वह्य) पठाएका छौं, जुन किसिमले नूह (अलैहिस्सलाम) र उनीभन्दा पछिका पैगम्बरहरूतर्फ पठायौं । (सूरतुन्निसा १६३)

र जति समुदायमा पनि अल्लाहले सन्देश पठायो नूहदेखि मुहम्मदसम्म सबैलाई यो आदेश दिएर पठायो कि उनी सबै मात्र एकलो अल्लाहको पूजा गरुन् र (तागूत) अल्लाह बाहेक समस्तको पूजाबाट पन्छुन् । अल्लाहको कथन छ:

﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ ﴾

وَأَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ۗ ﴿ النحل: ३६ ﴾

अर्थ: र हामीले हरएक समुदायभित्र रसूल पठाएँ र त्यस रसूलद्वारा सूचित गरिदिएँ कि अल्लाहको उपासना गर र

(तागूत) अल्लाह बाहेक कसैको पनि पूजाबाट बच । (सूर: अन्नहल ३६)

अल्लाहले प्रत्येक व्यक्तिमाथि यो अनिवार्य गरिदिएको छ कि त्यो मात्र अल्लाहको उपासना गरोस् र त्यस बाहेकको पूजाबाट बचोस् र अल्लाहमाथि विश्वास राखोस् । इब्ने कैयिमको कथन अनुसार अवज्ञाकारिताको अर्थ हो “मान्छे कुनै वस्तु अथवा मूर्तिमाथि विश्वास गरेर आफ्नो सीमाबाट बाहिर निसकोस् चाहे त्यो वस्तु उपासनामय अथवा आज्ञाकारक होस् अथवा न होस्” । र अवज्ञाकारी धेरै प्रकारका छन् त्यसमध्ये मुख्य पाँच छन् ।

- १ – शैतान (इब्लीस) माथि अल्लाहको धिक्कार होस् ।
- २ – जस कसैलाई पनि पूजियोस् त्यो त्यस पूजाबाट राजी (सहमत) पनि होस् ।
- ३ – जसले पनि आफ्नो पूजा गर्नुको आमन्त्रण दिन्छ ।
- ४ – जसले पनि अर्न्तयामी हुनुको दावी गर्छ ।

५ – जसले पनि अल्लाहको अवतरित नियमहरू बहेक आर्को नियम बनाएर न्याय र राज गर्छ । यसको प्रमाणमा अल्लाहको कथन छ:

﴿ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ۖ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ

يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ

بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿

البقرة: २०६

अर्थ: धर्ममा कुनै बलजफ्ती छैन । वास्तवमा कुमारगवाट सुमार्ग प्रष्ट भइसकेको छ । यसर्थ जसले अल्लाह बाहेक अन्य मूर्तिहरूमा आस्था राख्दैन र अल्लाहमाथि आस्था राख्यो, उसले यस्तो बलियो डोरी समातिसकेको छ, जुन कि कहिल्यै चुँड्ने छैन, अल्लाह सबै कुरा सुन्नेवाला सवर्ज्ञ हो । (सूरतुल् बकर: २५६)

अन्तमा मेरो अल्लाहसित दुआ छ कि अल्लाह हामी सबैलाई सोभोमार्ग प्रदान गरुन् र हामीलाई आफ्नो अज्ञाकारी बनाई स्वर्ग प्रदान गरुन् ।

(आमीन)

समाप्त

अनुवादक

अतीकुर्रहमान मुहम्मद इदरीस खान मक्की
कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड नं. ९ महुवा
तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)
सम्पर्क नं. ००९७७९८१९४३७७५८
सउदी मो. न. ००९६६५०१३७२२५४

विषय सूची

क्र.सं	शीर्षकहरू	पृष्ठ
1	प्रस्तावना	2
2	प्रथम मूल आधार	11
3	दोस्रो मूल आधार	26
4	प्रथम श्रेणी इस्लाम	27
5	दोस्रो श्रेणी ईमान	34
6	तेस्रो श्रेणी एहसान	36
7	तेस्रो मूल आधार	41